

Justinas Grigas

Nerimo vaidmuo tarpasmeniniame santykiyje: Sørenas Kierkegaardas ir Rollo May

Sørenas Kierkegaardas darbuose *Nerimo sąvoka* ir *Liga mirčiai* išplėtota nerimo (daniškai *Angest*, vok. *Angst*, angl. *Anxiety*) samprata tapo viena reikšmingesnių ir dažniausiai interpretuojamų koncepcijų su egzistencinio mąstymo paradigma siejamų mąstytojų darbuose. Kaip viena iš šios paradigmos atšakų atsirado egzistencinės psichologijos (ir jos praktinio pavidalo – egzistencinės psichoterapijos) judėjimas, o vieną iš lig šiol įtakingiausių nerimo koncepcijų egzistencinės psichologijos lauke pasiūlė Rollo May savo darbe *Nerimo prasmė*, kuriame dažnai referuojama į Kierkegaardą. Antra vertus, ryški ir psichodinaminės psichologijos įtaka May'aus koncepcijai. Pranešime bus lyginamos Kierkegaardas ir May'aus nerimo sampratos ir keliamas klausimas, ar apskritai galima teigti, jog ir May'us, ir Kierkegaardas siekė konceptualizuoti „tą patį“ nerimo fenomeną.

Palyginimo tematinis fokusas bus koncentruojamas į tarpasmeninio santykio matmenį abiejų autorių nerimo sampratose. Argumentuojama, kad esama paralelės tarp Kierkegaardas plėtojamos minties apie uždarumą ir atsivėrimą tarpasmeniniame santykiyje ir Rollo May'aus požiūrio į nerimą kaip subjekto ir objekto skirtį savimonėje modifikuojantį fenomeną. Antra vertus atkreipiamas dėmesys, kad abu autoriai ganėtinai skirtingai mato nerimui giminingus ir jo prasmę nuskaidrinančius fenomenus, kas ir sudaro prielaidas kvestionuoti šių dviejų koncepcijų panašumą.